

Gazeta Grudziądzka

W Imię Boże!

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Za Wiarę i Ojczyznę!

Wydanie tańsze

„Gazeta Grudziądzka” wychodzi 3 razy tygodniowo wraz z bezpłatnymi dodatkami „Gospodarz i „Osadnik” „Robotnik”, „Dodatek Świąteczny”, „Młoda Polska”, „Dobra Gospodyni” i „Śmiech”. Przedpłata wynosi kwartalnie na pocztę lub pod opaską 2,70 zł.; w Wolnem Mieście Gdańsku 6,00 guldenów, zagranicą wraz z kosztami przesyłki: we Francji 13 franków, w Belgji 4,50 belg., w Holandji 1,50 guldenów hol., w Niemczech 2,00 RMK., w Szwajcarii 2,50 fr. szwajc., w Czechosłowacji 20 koron czesk., w Austrii 4,50 szylingów, w Danji 5,50 koron duńskich, w Szwecji 3,50 koron szwedz., we Włoszech 11 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1 dol., w in. krajach równoważność 1,50 dol. am., — Ogłoszenia drobne za słowo 20 gr., słowa tłustym drukiem podwójnie, najmniej 2 zł., tylko za gotówkę.

Na sobotę, 20-go czerwca 1936 r.

Naprzężona sytuacja w Gdańsku Hitlerowcy szaleją

Krwawe zajście, jakie w ub. piątek wywołali hitlerowcy w Gdańsku miało takie rozmiary, jakiego od czasu powojennych awantur rewolucyjnych w Gdańsku nie było. Rannych jest około 100 osób.

Nie więc dziwnego, że sytuacja w wolnem mieście Gdańska jest bardzo naprzężona.

„Führer” hitlerowców gdańskich, Forster, poprostu szaleje. Oświadczył on na jednym z wieców ponownie, że jedyną jego władzą jest Hitler w Berlinie, i że za 3 tygodnie hitlerowcy zaprowadzą w Gdańsku porządek.

Oszalały Forster wprost wzywa hitlerowców do rzezi ludności opozycyjnej w Gdańsku.

Po takich apelach posłuszni hitlerowcy gdańscy biją na ulicach i w mieszkaniach wszystkich przeciwników politycznych, w tem i Polaków. Napady na Polaków przybrały tak wielkie rozmiary, że komisarjat generalny Polski w Gdańsku widział się zmuszony założyć protest w obronie ludności polskiej.

Napady, krwawe napady, na przeciwników politycznych są na porządku dziennym.

Na dom socjalistów braci Rajnolda i Bernarda Zellerów w miejscowości Wiesenthal na terenie w. miasta. Doszło do wymiany strzałów między braćmi Zellerami a ich przeciwnikami, członkami narodowo-socjalistycznej sztafety ochronnej Ernestem Ludwigiem i Pawłem Fresonkiem, przy czym Ludwig został zabity, a Fresonke otrzymał tak poważne rany, że dogorywa. W związku z tem policja aresztowała braci Zellerów i 7 socjalistów, w tem 3 kobiety.

POMPATYCZNY POGRZEB.

W zajściach piątkowych zabity został hitlerowiec G. Deskowski.

W myśl rozkazu „Gauleitera” Förstera, flagowano z okien mieszkań hitlerowskich na znak żałoby. W środę odbył się pogrzeb Deskowskiego z wielką pompą. Na pogrzeb ten przybył z Niemiec szef sztabu głównego S. A. Lutze. Poza tem w pogrzebie wziął udział prezydent senatu gdańskiego Greiser. Przy tej okazji odbył się wielki pochód żałobny ulicami miasta.

Z racji tego pogrzebu ogłosiło biuro prasowe Senatu komunikat, w którym stwierdza, że z racji łączenia się w jednej idei walki o niemiecką ojczyznę ze zmarłym Deskowskim, państwo jak i urzędy składają przed nim hołd. Z tej racji prezydent Senatu Greiser wydał zarządzenie, w myśl którego w dniu pogrzebu godziny u-

zędowe wszelkich władz i urzędów zakończono już o godzinie 13-tej. Poza tem zarządził prezydent Senatu, by w dniu tym wszelkie gmachy państwowe i urzędy na znak żałoby wywiesiły na pół masztu flagi państwowe. — Wymieszenie flagi państwowej dla bandytów przez gmachy państwowe i urzędy jest oczywiście możliwe tylko w Gdańsku.

KONFISKATA PISM.

We wtorek skonfiskował prezydent policji gdańskiej wszystkie pisma niemieckie opozycyjne. Z tej racji partje opozycyjne wydały dla swych członków i sympatyków odezwę, w której nawołują ludność do obrony

czynnej przed atakami ze strony hitlerowców w Gdańsku.

CEL HITLEROWCÓW.

Kola polityczne w Gdańsku przypuszczają, iż napady bojówek hitlerowskich na działaczy i członków partji opozycyjnych są przygrzywką do nowych niespodzianych posunięć politycznych ze strony hitlerowskiego senatu wolnego miasta.

Napady i brutalne pobicia zmierzają do steryzowania opozycji gdańskiej i uniemożliwienia ewentualnego oporu przeciw planowanemu zarządzeniom.

Chodzi tu oczywiście o zamach stanu, przez który Gdańsk ma powrócić do Rzeszy.

Sejm uchwalił pełnomocnictwa dla rządu

W środę 17 i czwartek 18 bm. odbyło się plenarne posiedzenie sejmu na którym przeprowadzono debaty nad projektami ustaw wniesionymi przez rząd. Bez dyskusji przyjęto projekty ustaw o kredytach dodatkowych na rok 1936/37, a mianowicie o kredytach około 400 tysięcy zł. na zorganizowanie kontroli dewizowej na granicach państwa i 100 tys. zł. na kosztu uroczystości złożenia serca marszałka Piłsudskiego na cmentarzu w Wilnie, oraz ustawy raty-

fikujące kilka umów zagranicznych.

Następnie przystąpiono do dyskusji nad nowymi pełnomocnictwami dla rządu. Szczególnie ostro przemawiał poseł gen. Żeligowski. Przemówienie to podamy w skróceniu w przyszłym numerze.

W rezultacie ustawę o pełnomocnictwach dla rządu przyjęto. Od głosowania wstrzymało się 7 posłów między nimi i poseł gen. Żeligowski.

Zażarta walka między Göringiem i Göbelsem

Jak podaje niemiecka prasa emigracyjna wychodząca poza granicami Niemiec, między premierem pruskim Goeringiem i ministrem propagandy Goebbelem toczona jest obecnie zażarta walka. Przed obijają niemiecką oczywiście ukrywa się to staranie. W ostatnich czasach dokonać miano bardzo licznych aresztowań zwolenników Goebbelsa, którym zarzuca się pro-

wadzenie knoń podziemnych przeciwko Goeringowi.

Przeciwko Goebbelsowi i aresztowanym prowadzi się obecnie śledztwo.

Podobno Goering ma w rękach dokumenty, mające skompromitować Goebbelsa, które próbowano wykraść. Po ujawnieniu tej próby dokonano znowu licznych aresztowań.

Krwawe rozruchy na Litwie

Podczas pogrzebu robotnika, który w ubiegły poniedziałek po zastrzeleniu przemysłowca żydowskiego Kambera popełnił samobójstwo, doszło w stolicy Litwy, Kownie, do poważnych rozruchów. Robotnicy, pragnąc wyzyskać pogrzeb do celów manifestacyjnych, zgromadzili się w ilości 10.000 osób przed prosektojum.

Gdy tłum zamierzał skierować pochód żałobny główną ulicą koło

palacu prezydenta Smetony, wkroczyła policja. Kordon policji został jednak przerwany. Ponieważ tłum napierał coraz gwałtowniej, oddział policji, po oddaniu salwy ostrzegawczej, oddał kilkadziesiąt strzałów w kierunku napierających, oraz użył bomb łzawiących. Według dotychczasowej wiadomości 2 osoby zostały zabite. Liczba ofiar ma być jednak dużo większa.

Rozruchy robotnicze wybuchły również w Kownie i w czwartek. W pierwszych godzinach popołudniowych miało się wrażenie wybuchu prawdziwej rewolty. Większa część sklepów była zamknięta, gdyż obawiano się napadów pomimo energicznej działalności policji, która bombami z gazami łzawiącymi rozpraszała stale gromadzące się tłumy. Dotychczas aresztowano przeszło 400 osób. Strajkują robotnicy niemal wszystkich przedsiębiorstw. Również gazety nie ukazały się. Również w dzielnicy — w której znajduje się pałac prezydenta Smetony, sytuacja została opanowana. Straty w ludziach nie zostały jeszcze ustalone. Utrzymują jednak, że liczba ofiar jest bardzo znaczna.

Anglja wystąpi za zniesieniem sankcyj

Na posiedzeniu angielskiej rady ministrów zdecydowano, że na nadchodzącej sesji Rady Ligi Narodów, Anglja wystąpi z projektem zniesienia sankcyj gospodarczych wobec Włoch, uchwalonych przez Ligę na skutek napaści wojennej dokonanej przez Włochy na Abisynję.

Po Francji fala strajku obejmuje Belgję

Fala strajkowa we Francji jeszcze nie wygasła. Coprawda w okręgu paryskim wygasa powoli, zato zaostrza się sytuacja w innych okręgach przemysłowych. Ostry przebieg ma strajk w stoczniach pod Tulonem. Również strajkują robotnicy zatrudnieni na robotach fertyfikacyjnych pod Strasburgiem. W wielu miastach strajkują pracownicy miejscy, kawiarni, restauracji itd.

Również i w Belgji wybuchły strajki, które poprostu unieruchamiają życie w całym kraju. Dotychczas przystąpiło do strajku ponad 150 tysięcy górników i robotników przemysłu. Strajk ten przeradza się w strajk generalny.

W pobliżu miasta Leodjum skonsygnowane są silne oddziały wojska. Dotychczas przebieg strajku jest spokojny.

Aczkolwiek rząd apeluje przez radio do robotników, obiecując spełnić ich wszystkie żądania, liczyć się należy z tem, że w najbliższym czasie wybuchnie strajk generalny.

Nowy ambasador polski w Moskwie

Pan Prezydent R. P. zamianował ambasadorem R. P. w Moskwie dr. Wacława Grzybowskiego, dotychczasowego podsekretarza stanu w przedmiejscu rady ministrów

Proces o skandaliczną gospodarke

b. starosty działdowskiego

Proces przeciwko b. staroście działdowskiemu Twardowskiemu i dwóm wspólnikom jego defraudacyjnych wycieczów, toczący się przed sądem okręgowym w Grudziądzu dobiega końca, i wyrok będzie ogłoszony w tych dniach.

Zeznający przed sądem jako świadek wojewoda pomorski Kirtiklis, zaprzeczał jakoby polecał staroście Twardowskiemu czynić wydatki na akcję wyborczą czy inną akcję polityczną. Jak to niżej podajemy zupełnie inaczej mówią o tym dokumenty znajdujące się w aktach sądowych.

Według zeznań biegłych inspektora samorządowego urzędu wojew. dr. Banasia i nac. wydziału samorządowego urzędu wojew. Zakrzewskiego, gospodarka osk. Twardowskiego w starostwie działdowskim była skandaliczna. Nie przestrzegał on budżetem ustalonych kredytów, przekraczając je o przeszło 70% (z 273.459 zł. ustalonych budżetem wydatków 434.621 zł.). Zaciągał też pożyczki bez uchwał rady powiatowej, nie przedkładał rozliczeń itd. Wskutek takiej gospodarki tego filara sanacyjnego, zadłużenie powiatu działdowskiego w okresie dwóch lat urzędowania Twardowskiego wzrosło o 393,95 zł.

SUBWENCJE STAROŚCIŃSKIE NA BBWR.

We wtorek, 16 bm., po zeznaniach biegłego Ryszarda Paula Sąd odczytał, na wniosek obrońcy mec. Puciaty, z dowodów rzeczowych sprawozdanie b. starosty Twardowskiego z dnia 6 grudnia 1934 r. z akcji osadniczej oraz drugie z akcji kamieniowej, wysłane do Województwa. Oskarżony Twardowski w pismach tych zawiadomił Wojewodę Pomorskiego o zużyciu funduszy gospodarczo-politycznych, w wysokości 30.000. podając szczegółowo rozprawienie tego kredytu.

I tak z funduszu tego otrzymał subwencje kwitując je na listach osadniczych: prezes BBWR. Jan Skąpski, właściciel majątku Łęcko — 1200 zł.; dalej właściciel majątku Grótki, inż. Stodolski — 500 zł.; właściciel majątku Szczupinki Wł. Pańkowski — 500 zł.; oraz inni osadnicy, mniej zasłużeni dla BBWR., którzy otrzymali po 50 wzgl. 100 zł.

WOJEWODA AKCEPTUJE... WYDATKI POLITYCZNE.

Twardowski równocześnie prosił Wojewodę o dalszy kredyt. Sąd odczytał również pismo Wojewody Pomorskiego z dnia 17-go grudnia 1934 r., który w załatwieniu powyższej prośby Twardowskiego, zwrócił się do Banku Rolnego z prośbą o przydzielenie starostwu działdowskiemu dalszego kredytu w kwocie 20.000 zł., zaznaczając, że z akcją Twardowskiego dokładnie się zapoznał i ją w zupełności akceptuje.

WOJEWODA WIEDZIAŁ O WSZYSTKIM.

Również Sąd odczytał sprawozdanie Twardowskiego, zawiadamiające Urząd Wojewódzki, że z funduszy starostwa zapłacił kwotę 150 zł. za dyskont weksli osadniczych w Komunalnej Kasie Oszczędności miasta Działdowa.

Odczytanie tych dokumentów wywołało wielkie wrażenie. Należy

bowiem przypomnieć, że Wojewoda Pomorski Kirtiklis w ubiegłą środę w zeznaniu swoim przed Sądem wyraźnie stwierdził, że starostwie nie dysponują żadnymi funduszami politycznymi, a także oświadczył, że o jakichkolwiek wekslach nie wiedział, gdyż sprawami wekslowymi nie zajmują się starostwie, a Banki.

Na ten przewód sądowy został zamknięty. Obrońca dr. Link zgłosił jeszcze wniosek o zwolnienie oskarżonego Twardowskiego z więzienia, uzasadniając go bardzo szeroko. Prokurator Groniecki wniosł temu sprzeciwił się kategorycznie.

Sąd po bardzo długiej naradzie ogłosił wieczorem około godz. 10 postanowienie odalające ten wniosek ze względu na obawę ucieczki

Twardowskiego przed groźącą mu karą.

PRZEMÓWIENIE STRON.

Po przemówieniu prokuratora, który domagał się surowej kary dla wszystkich trzech oskarżonych, wygłosili swe przemówienie dwaj obrońcy: mec. Link i mec. Puciata. Mec. Link charakteryzując osobę oskarżonego Twardowskiego oświadczył, że jest on ofiarą tak zwanej „radosnej twórczości“. Nie mając bowiem żadnego fachowego przygotowania do pracy w administracji państwowej, dzięki protekcji tylko otrzymał stanowisko starosty. Dano mu przytem jedno tylko zlecenie: „zrób pan porządek“. Jak umiał tak też robił ów porządek w powiecie.

Święto ku czci chłopca — bohatera

29 czerwca b. r. odbędzie się we wsi Nowosielce pow. Przeworskiego (Środek, Małopolska) uroczystość poświęcenia kopca, usypanego ku czci chłopca-bohatera we wsi Nowosielce, Michała Pyrza, który w 17 wieku na czele chłopów odparł nawałę tatarską.

Na uroczystość tą wybierają się masowo chłopcy z powiatów: przeworskiego, łancuckiego, jarosławskiego i okolicznych. Przybędą tam również delegacje chłopów z całej Polski. Jest rzeczą bardzo pożądaną aby z powiatów odleglejszych od Przeworska podążyli tam w możliwie jaknajwiększej liczbie delegacje Powiatów Zarządów Stronnictwa Ludowego ze sztandarami.

Ponieważ Zjazd na tą uroczystość zapowiada się bardzo duży, a na miejscu będzie trudno o zaprow-

wianowanie wszystkich uczestników, jadący winni z sobą zabrać żywność. Kto chce korzystać ze zniżek kolejowych, winien zwrócić się listownie do Komitetu Uroczystości M. Pyrza w Nowosielcach — poczta Przeworsk i przesłać w znaczkach pocztowych 50 groszy, wzajemnie za co otrzyma kartę uczestnictwa, uprawniająca do zniżki, która będzie wynosić 33% dla osób pojedynczych, zaś 50% dla grup wycieczkowych. Liczących przynajmniej 15 osób. Przy staraniu się o zniżki wycieczkowe, trzeba podać imię i nazwisko oraz wiek kierownika wycieczek jak również i dzień przyjazdu na miejsce.

Dojazd pociągami pośpiesznymi do stacji Przeworsk, osobowemi do stacji Rogoźno.

Sekretariat Naczelny S. L.

Sytuacja w Europie jest groźniejsza aniżeli w 1914 roku

Angielski minister wojny Duff Cooper wygłosił na bankiecie przemysłu drogowego przemówienie o doniosłym znaczeniu politycznym.

Minister Duff Cooper oświadczył, że sytuacja w Europie jest obecnie poważniejsza, aniżeli w 1914 roku. W tych warunkach obowiązkiem polityków, odpowiedzialnych za losy narodu, jest zwrócić uwagę na groźące niebezpieczeństwo. Niesłusznym jest twierdzenie, jakoby nie należało wzbudzać strachu wśród opinii publicznej, przeciwnie, obowiązkiem osobistości, odpowiedzialnych za przyszłość narodu angielskiego, jest wzbudzenie w szerokich masach świadomości groźącego niebezpieczeństwa. Opinia publiczna powinna zdawać sobie sprawę z istotnej sytuacji. W Anglii ten punkt widzenia bywa często zwalczany. Istnieją pewni ludzie, którzy twierdzą, że jest rzeczą złą bronić kobiet i dzieci przed atakami gazowymi. Należy jednak nadmienić, że mowy niektórych pacyfistów (zwolenników pokoju) są bardziej trujące i zgubne, aniżeli działanie gazów.

Minister Cooper przypomniał uchwałę pewnego pacyfistycznego stowarzyszenia studentów uniwersytetu oxfordzkiego, która stwierdza, że studenci nie będą walczyli za swój kraj. Uchwała ta świadczy o opinii, która może prz-

sać jedynie młodości; jednakże studenci uniwersytetu w Cambridge poszli jeszcze dalej uchwalając rezolucję, stwierdzającą, że potężna Anglia jest niebezpieczeństwem dla świata. Podobne mowy, zaznaczył Duff Cooper, mogą jedynie przybliżyć niebezpieczeństwo wojny.

Szczegóły katastrofalnej eksplozji w Tallinie 50 osób zabitych — 29 rannych

Dopiero teraz nadchodzą szczegółowsze informacje, o katastrofalnym wybuchu w laboratorium wojskowym w pobliżu stolicy Estonii Tallinie. W chwili gdy w laboratorium pracowało 17 osób w jednej z sal nastąpiła eksplozja materiału wybuchowego. W jednej chwili cały budynek wyleciał w powietrze, przyczem wybuchł jednocześnie pożar.

Ogień przerzucił się momentalnie na sąsiednie składy amunicyjne, które zaczęły płonąć. Pożar obejmując poszczególne budynki składów, powodował kolejne detonacje bądź to zapasów gotowych już pocisków, bądź też materiałów wybuchowych. Płonąć zaczął również i las, wśród którego położone były laboratoria i składy amunicyjne.

Na miejsce wypadku przybył prezydent republiki, minister spraw we-

Proces o krwawe zajścia w Krakowie

Przed sądem okręg. w Krakowie rozpoczął się proces przeciwko 49 oskarżonym (w tem 10 kobiet), którym akt oskarżenia zarzuca, iż w dniach 21 i 23 marca br. w czasie głośnych zajść krwawych w Krakowie dopuścili się szeregu przestępstw, a mianowicie napaści na policjantów, znieważenia władzy, użycia przemocy i nawoływania do przestępstwa. Czyny te zagrożone są artykułami 133, 154, 124, 127 i 256 kodeksu karnego.

Obrońcy oskarżonych podjęło się przeszło 20 adwokatów z Krakowa i prowincji.

Jak wiadomo, w krwawych zajściach krakowskich zabita została na miejscu 1 osoba, zaś 7 osób zmarło następnie w szpitalach. Poza to rannych zostało 18 osób cywilnych, zaś dwóch oficerów i 43 szeregowych policyjnych zostało kontuzjowanych.

Wojna domowa w Hiszpanji

W Hiszpanji znowu wybuchły zamezki i strajki. W samym tylko Madrycie strajkuje około 120 tysięcy robotników. Strajk się rozszerza.

W Taranconie pod Cuenca doszło do starcia pomiędzy faszystami i socjalistami. Jedna osoba została zabita, 6 rannych, Gwardia cywilna interwenjowała. Faszyci zabarykadowali się w budynku, z którego strzelali do gwardzistów. Po dłuższej strzelaninie faszyci kapitulowali.

W Rozas pod Santander również doszło do starcia między socjalistami a faszystami, w którym 2 osoby raniono. W Coralles dwaj nieznanymi sprawcy ranili 2 faszystów. W Maladze doszło do strzelaniny między anarchistami i socjalistami. Ofiar nie było, parę osób aresztowano.

W Burgos doszło do strzelaniny między policją a grupą członków stronnictwa ludowców katolickich (Gil Roblesa), rannym został policjant i 4 osoby cywilne.

Na posiedzeniu kortezów (parlamentu hiszpańskiego) odrzucono wniosek prawicy domagający się powzięcia energicznych zarządzeń celem stłumienia ruchu rewolucyjnego. Z powyższego widać że większość parlamentu hiszpańskiego zgrupowana we froncie ludowym toleruje w kraju wrzenie rewolucyjne.

wewnętrznych, minister opieki społecznej, naczelny dowódca armii estońskiej gen. Laidoner, oraz oddziały straży pożarnej i wojska. Przystąpiono też natychmiast do akcji ratunkowej w wyniku której zdołano pożar ugasić, tak, że magazynom amunicyjnym nie już nie zagraża. Obecnie specjalna komisja śledcza bada przyczyny nieszczęścia.

Według urzędowych komunikatów estońskiej agencji telegraficznej w katastrofalnym wybuchu poniosło śmierć 59 osób, zaś 29 osób odniosło rany. Ofiary katastrofy pochowane będą na koszt państwa.

Stanisław Buezyński — Jankowice ZAPRAWDE:

Miłości, więcej miłości ludziom dziś trzeba: miłość otchłania nieba, aniołom sprawiedliwości!

Nowa partja polityczna

Jak czytelnicy nasi pamiętają w ciągu trwania ubiegłej sesji budżetowej sejmu utworzony został na terenie sejmu tak zw. Parlamentarny Związek Działaczy Społecznych. Obecnie z inicjatywy tego związku odbyła się w Warszawie narada około 300 osób z całej Polski, w wyniku której postanowiono zorganizować nową partje polityczną, której wykładnikiem w sejmie byłaby grupa parlamentarna działaczy społecznych. W czasie obrad wybrano też radę cen-

tralną i komitet wykonawczy tej nowej partji „naprawiaczy”.

Jak widać z gruntu sanacyjnego wyrastają coraz to nowe partje polityczne. Niedawno sygnalizowano powstanie partji pod nazwą Obozu Obrony Narodowej, teraz zaś utworzono partje „Naprawiaczy”. Prędko zapomnieli sanacyjni okupanci o hasła jakie głosili dotychczas, a które brzmiało „przez partjami politycznymi”, i sami po rozwiązaniu BBWR. na gwałt tworzą partje polityczne.

Wymiana pożyczek państwowych

Od dnia 15-go lipca br. rozpocznie się wymiana szeregu pożyczek państwowych na nową 4% pożyczkę konsolidacyjną. Wymianę uskutecznią będą kasy urzędów skarbowych, Bank Polski, P.K.O., Bank Gospodarstwa Krajowego i Państwowy Bank Rolny.

Wymianie podlegać będą m. in. obligacje pożyczek inwestycyjnych, pożyczki budowlanej i pożyczki Narodowej, przyczem obligacje pożyczek inwestycyjnych i budowlanej podlegają przymusowej wymianie, zaś pożyczki Narodowej wymianie dobrowolnej.

Komornicy w czarnych mundurach

Z dniem 1-go lipca wchodzi w życie zarządzenie w myśl którego komornicy obowiązani są chodzić w czarnych mundurach. Mundury komorników składać się będą z marynarki kroju angielskiego z patkami na kołnierzu, opatrzonymi godłem państwowym i złotymi dystynkcjami. Do mundurów tych noszony ma być krawat koloru czarnego.

Należałoby jeszcze zarządzić, by w czasie urzędowego nawiedzania

obywateli nosili z sobą komornicy czarne chorągwie z namalowanymi na nich trupiami głowami, jako symbolem ich twórczości.

żwiźsi zaczęli płynąć do brzegu, reszta poszła odrazu na dno.

Z katastrofy tej zdołało się uratować załedwie 17 osób, z których 15 przewieziono do szpitala. Zaraz po wypadku wydobyto zwłoki 9 osób, zwłok reszty tj. dalszych 15 topielców, są poszukiwane.

24 ofiary katastrofy promu na Dunaju

W nocy z niedzieli na poniedziałek na Dunaju koło Budapesztu wydarzył się tragiczny wypadek. Oto z barkietu, odbywającego się na wyspie, położonej na środku rzeki, powracało promem około 40 pracowników tramwajowych. Kiedy prom był na środku zatoki, wśród jadących wybuchła nagle panika z niewyjaśnionego dotychczas powodu. Pasażerowie stłoczyli się po jednej stronie promu, który natychmiast zaczął tonąć. Z powodu ciemności i silnego prądu rzeki, akcja ratunkowa była mocno utrudniona. Co trze-

Smaczny sos z prawdziwych grzybów sporządzić można

Tatwo w kilku minutach z kostki SOSU grzybowego

Knorr

Kredyty zastawowe dla rolnictwa na 1936-37 rok

Na bieżący rok gospodarczy 1936/37 w rolnictwie, przeznaczono na kredyty zastawowe w rolnictwie sumę 55 milionów złotych, z czego 40 milionów zł. na kredyty rejestrowe i 15 milionów zł. na kredyty zaliczkowe dla drobnego rolnictwa.

Komitet Ekonomiczny Ministrów na najbliższym swem posiedzeniu ustalić ma warunki i oprocentowanie kredytów, które rozprowadzane będą w tym roku.

Upaństwowienie

fabryk lotniczych we Francji

Rząd francuski postanowił upaństwić wszystkie fabryki lotnicze pracujące dla obrony państwa. Przejmowanie tych fabryk przez państwo będzie się odbywało stopniowo. Rząd będzie nabywał fabryki lotnicze w drodze wywłaszczenia, a szczególnie te, które ogłosiły upadłość. Fabryki, produkujące tylko częściowo dla celów obrony państwa, będą poddane kontroli państwowej.

Notowania giełdowe ziemiopłodów

z dnia 18-go czerwca 1936 r. — Płacono złotych za 100 kg:

	Warszawa	Poznań	Kraków	Bydgoszcz
Pszenica	23,00—23,50	21,50—21,75	22,00—23,25	21,50—22,75
Zyto	14,75—15,00	14,25—14,50	14,00—14,40	14,75—15,00
Jęczmień	—	15,75—16,00	14,00—14,25	15,25—15,50
Jęczmień brow.	15,00—15,25	—	15,00—15,75	—
Owies	15,25—15,75	15,25—15,50	15,00—15,35	15,00—15,75
Maka pszen. 65%	31,00—32,00	31,75—32,25	—	—
Maka żytnia 65%	22,00—23,00	20,25—20,75	23,00—23,50	16,50—17,50
Otręby pszenne	10,50—11,00	9,25—10,00	10,50—11,00	10,50—11,00
Otręby żytnie	9,75—10,25	10,00—10,50	11,00—11,25	10,75—11,00
Rzepak	40,50—41,50	40,00—41,00	—	39,00—41,00
Groch polny	17,50—18,50	—	21,00—22,00	20,00—22,00
Groch Wiktorja	27,00—29,00	21,00—23,00	32,00—34,00	21,00—23,00
Kuchy rzepak.	13,75—14,25	14,00—14,25	14,50—15,00	14,25—14,75
Kuchy lniane	16,50—17,00	16,75—17,00	16,50—17,00	17,50—18,00
Ziemniaki jad.	3,25—3,75	3,75—4,00	3,00—3,25	3,00—3,50
Gryka	—	—	—	—
Słoma luźna	—	1,50—1,85	2,80—3,00	—
Słoma prasow.	—	2,35—2,60	—	—
Siano luźne	—	5,00—5,50	6,00—6,50	—
Siano prasow.	—	5,50—6,00	—	—

Ceny żyta zagranicą:

Berlin 33,37; Praga 31,60; Hamburg (żyto amerykańskie bez cła) 11,41

Wartość dolara: 5,26. — Wartość gramu złota: 5,92

— Powiedziała ci przed chwilą, że moi rodacy nie znają innych praw, oprócz przepisów naszego Stowarzyszenia i nakazów tej wielkiej idei, której poświęcili całe swoje życie...

„I właśnie dlatego przychodzę błagać cię o pomoc. Gdybym udała się do nich, wiem zgóry, co usłyszałabym w odpowiedzi, a to byłoby zbyt straszne...”

„Pragnę i nadal służyć sprawie do ostatniego tchu, wypełnić swój obowiązek do końca, ale czuję, że obowiązek ten nie zawsze powinien być sprzeczny z pragnieniem serca... gdyż Sergjusz żyje!...”

„Dowiedziałam się o tem w kilka minut po wysłaniu listu do ciebie, w którym tak gorąco prosiłam, abys wyjechał. To, czego się dowiedziałam, jest stokroć groźniejsze od śmierci: Sergjusz wprawdzie żyje... ale jest w niewoli u naszych wrogów!...”

„Godzinę temu, w hotelu, w którym mieszkam, zjawił się pewien człowiek i zażądał rozmowy ze mną sam na sam.

„Nie owijał nic w bawełnę — jak mówią Polacy. Gdy tylko znalazłam się z nim w cztery oczy, rzucił mi w twarz:

„Jestem pani rodakiem. Przyjechałem z Moskwy, aby przywieść pani wiadomości od męża”.

„Gdy okazałam zdziwienie i zarazem zniecierpliwienie, uśmiech zadowolenia przemknął przez oczy i usta mego rozmówcy. Wyjął z kieszeni maleńką fotografię, którą jeszcze w narzeczeńskich czasach podarowałałam Sergjuszowi, i z którą się nie rozstawał, a wyciągając ją w moją stronę, rzekł:

— „Mąż pani kazał mi to wręczyć jej na dowód prawdziwości słów moich... Po ukończeniu pracy, której się podjął, mąż pani wpadł do morza, ale na szczęście uratował go sowiecki kontrtorpedowiec. Był umierający i bredził. Słowa jego zastanowiły kapitana kontrtorpedowca. Zawiózł męża pani do najbliższego portu.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

RENE JOANNE.

71) Adaptacja Katola Forda.

Ale Stani nadal siedział w bezruchu, jak posąg. Rosjanka szybkim ruchem otarła oczy i opowiadała dalej drżącym głosem:

— Ból mnie nie zламаł, ale mógł mnie powstrzymać od wykonania naszych planów. Postanowiliśmy więc rozpocząć fabrykację nowej

partji fosgeny, tym razem znacznie już poważniejszej.

„Rozumiesz już teraz, dlaczego odczułeś powtórnie ten dziwny niepokój, kiedy tak nieoczekiwanie wszedłeś na tereny A. D. Gesellschaft. Dlatego też prosiłem cię tak usilnie o zachowanie dla siebie tych atomów prawdy, jakie zdołałeś uchwycić!

„Znam swoich towarzyszy... Nigdy nie zawahają się, gdy trzeba będzie usunąć niewygodnego świadka. Każde poświęcenie dla dobra sprawy wydaje im się usprawiedliwione...”

Młoda kobieta zawahała się i przerwała opowiadanie, jakby starając się zebrać myśli, aby niczego nie opuścić. Widocznie zdecydowała się na dalsze opowiadanie, gdyż wypaliła odważnie:

Wydał na śmierć swego syna

Najsławniejszym detektywem w Stanie Kentucky w Stanach Zjednoczonych jest inspektor policji, Fred Barton w Ohio. Przed kilku dniami miał on rozpocząć swój urlop, gdy oto zaszedł w jego losach niespodziewany, tragiczny zwrot. Pewnego dnia usłyszał Fred Barton wczesnym rankiem dzwonek telefonu. Wzywał go dyrektor policji w Ohio, donosząc gorąco, że nieznanymi sprawcy dokonali poważnego włamania do banku Moreland. Bandyci przybyli samochodem, steroryzowali niolichy o tej porze personel i zabrali 5000 dolarów w gotówce oraz znaczną ilość papierów wartościowych.

Na prośbę dyrektora policji, aby Barton odłożył urlop i zajął się tą sprawą, odpowiedział wezwany, że natychmiast zabierze się do dzieła. Istotnie udało mu się już w godzinę później wpaść na trop bandytów. Zaskoczył ich w chwili, w której dzielili się łupem w pewnej szynkowni. Na okrzyk: „Rece do góry!” bandyci podali się natychmiast. Jakież było przerażenie detektywa, gdy jednym z nich okazał się jego własny syn, młodzieniec, który zeszedł na bezdroża.

Prawo w Kentucky obchodzi się bardzo surowo z bandytami, rabującymi banki. Barton wiedział, że jego syna czeka wyrok śmierci. Mimo to nie cofnął się przed swoim obowiązkiem i wydał własnego syna w ręce sprawiedliwości. Istotnie sąd skazał młodego Bartona na powieszenie. — Tragedja sławnego detektywa, który zmuszony był wydać władzom własnego syna, wiedząc, że go utraci, wywołała w opinii amerykańskiej przejmujące wrażenie.

Radjoprogram z Warszawy

Sobota — 20. VI.

6.30 Audycja poranna; 12.03 Koncert; 14.30 Koncert muzyki lekkiej; 15.45 Żegnamy stary szkolny rok — wesoła audycja dla dzieci; 16.45 Świątla i cienie Gdyni — pogadanka; 17.00 Zmodernizowany Strauss, radjoreportaż z płyt; 17.30 Utwory fortepiano; 17.50 Schronisko na Ostrowiu Lednickim — reportaż; 19.00 Polska Kapela Ludowa Feliksa Dzierżanowskiego; 19.45 Utwory Klaudjusza Debussy'ego; 20.10 Audycja dla Polaków zagranicą „Wianki na Wiśle”; 20.45 „Halka” — opera w 4 aktach (transmisja z Włoch); 23.30 Jazz melodyjny.

Niedziela — 21. V.

8.00 Audycja poranna; 9.00 Transmisja

nabożeństwa z Włocławka; 11.10 Muzyka z płyt; 12.03 Poranek muzyczny; 14.30 Audycja dla wsi; 15.30 Rewja polskich rewerlowsów; 16.30 „Abdykacja króla kurkowego” — transm. z Rynku Krakowskiego; 17.05 „Sianokos na Kujawach” — migawka regionalna; 17.25 Recital skrzypcowy; 18.00 „Koncert” — słuchowisko; 18.30 Wielki koncert rozrywk. orkiestry i solistów z Wilna; 20.25 Kwadrans poetycki; 21.00 Na wesołej lwowskiej fali; 21.30 „Ziemia Krakowska w tańcu i śpiewie”; 22.00 Transmisja fragm. meczu piłkarsk. Kraków-Belgrad; 22.30 Muzyka taneczna.

Poniedziałek — 22. VI.

6.30 Audycja poranna; 12.03 W rozpiętanej Italji”; 15.45 Tam, gdzie powstają samoloty RWD. — reportaż dla dzieci starszych; 16.00 Koncert popularny z Cieschocinka; 17.30 Arje i pieśni; 17.50 „Rogacz w tarapatkach” — pogadanka; 19.30 „Tańce różnych narodów” — recital fortepian; 20.00 W Zalesiu ks. Michała Ogińskiego — audycja muzyczna; 20.30 Sobótki nad morzem — feljton; 21.00 Dudy i piosenki; 21.30 Koncert w wykon. Kwartetu Smyczkowego; 22.15 Muzyka lekka i taneczna.

Kto się o Stron. Ludowe troszczy daie na „Fundusz Chłopski”

ARESztOWANIE NIESUMIENNEGO PRACODAWCY.

Na mocy decyzji prokuratorji sądu okręgowego w Gdyni aresztowano przedsiębiorcę budowlanego inż. Wysockiego z Gdyni, który robotnikom, zatrudnionym w jego przedsiębiorstwie nie wypłacał zarobków.

Jak krąży wersje nastąpić mają dalsze aresztowania niesumiennej pracodawców.

Baczność ludowcy

pow. Konińskiego i okolicznych

W niedzielę, dnia 28 czerwca br. w Królikowie gm. Grodziec pow. konińskiego odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru Stronnictwa Ludowego. Na uroczystość tę miejscowy zarząd Str. Lud. zaprasza wszystkich ludowców z pow. konińskiego i okolicznych powiatów.

(—) Kowalski, Sekretarz.

(—) Basiński, Prezes.

Odpowiedzi Redakcji

— Panu J. B. z Brodnicy n./Drweca. Książkę „Hodowla królików” posiadamy na składzie. Kosztuje wraz z przesyłką 1,— zł. Natomiast książkę o hodowli gołębi otrzyma Pan w Domu Książki Polskiej w Warszawie, Plac Trzech Krzyży 8.

NOWOŚĆ! 4 PUDRY W JEDNYM Nieprzemakalny

1 Najlepszy puder przy przebywaniu na powietrzu, gdyż jest nieprzemakalny.

2 Najlepszy puder w lokalu, gdyż nigdy nie tworzy grudek ani się nie klepi.

3 Puder, który trzyma się cały dzień, gdyż jest zmieszany z Pianką Kremową.

4 Puder, który kładzie kres polskowi nosa lub twarzy i utrzymuje świeżą, młodzieńczą cerę dzięki zawartości Pianki Kremowej.

NIEPRZEMAKALNY — Posyp palec tym pudrem i zanurz w szklance wody. Wyjmij go a przekonasz się, że puder pozostał nietknięty i palec jest suchy. Puder ten przylega niezależnie od pocenia się podczas tańca, pomimo deszczu lub kąpieli morskiej. Nie zawiera żadnych drobnych, twardych ziarnistych cząstek, które mogłyby przeniknąć do porów, rozszerzyć je i utworzyć wagi lub inne wady cery.

5.000.000 ładnych dziewcząt i urodziwych starszych pań używa co rano tego pudru. Żądaj Pudru Tokalon na Piance Kremowej, spreparowanego według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Pudru Tokalon. Usuwa rozszerzone pory. Szczyśliwy wynik gwarantowany w każdym wypadku, lub zwrot pieniędzy.

Wino

domowego wyrobu

Podręcznik i wskazówki do wyrobu wina ze wszystkich jadalnych owoców ogrodowych i polnych, wyrób domowy piwa, likierów, lemonjad i syropów.

Cena wraz z przesyłką 0,90 zł.

Przesyłkę uskuteczamy za poprzednim nadesłaniem należności. Pieniądze wpłacać można w każdym Urzędzie Pocztowym na konto nasze w P.K.O. Poznań nr. 200 420.

Zamówienia przysyłać należy

Zakłady Graficzne i Wydawnicze WIKTORA KULERSKIEGO w Grudziądzu

WCIĄGU 15 MINUT

stopa staje się mniejszą po wspaniałej kąpieli w ciepłej wodzie z dodatkiem garści soli do nóg

Jana Dra Elemara Fuchsa. Jeśli dokucały odciski, uwierały odparzenia, i guzy przeszkadzały w chodzeniu, to po 15 minutach tej nożnej kąpieli wszystko zniknie. Nie wolno ci zaniedbywać tej sposobności, kup dziś jeszcze paczkę soli do nóg Jana w najbliższej aptece, składzie aptecznym lub perfumerji, a będziesz zachwycony wynikiem.

Gospodarstwo

75 morgów dobrej ziemi, zabudowania maszynowe, bez inwentarza, z całym 2-letnim sprzedam natychmiast. Cena 9000.— wplata 6000.— Odpowiedź znaczkami. Zgłoszenia: B. Wawrzyniak Września, Poznańska 31.

Dużo

zarobią energiczni uciele indziej łatwą domową wytwórczością. Szczegóły po nadesłaniu 35 gr. znaczkami. Inżynier Ingwer Białystok 1

Drobne ogłoszenie

jest najtańszym pośrednikiem pomiędzy sprzedającym a kupującym, poszukującym mieszkania a odnajmującym, poszukującym pracy a pracodawcą i odwrotnie, jak wogóle najkorzystniejszym środkiem wszelkiej reklamy.

D-ra Oetkera wzmocniony Cukier Vanillin

Cukier Vanillin

Zastępstwa we wszystkich większych miastach Polski

Prosimy żądać stale i wszędzie niezrównanej książki z przepisami Dra A. Oetkera p. t. „Dobra gospodyni piecze sama”. Do nabycia u naszych zastępców i we wszystkich księgarniach. Cena 50 groszy.

Głaszaćcie w Gazecie Grudziądzkiej

Gospodarstwo na piaskach

Oprac. Stanisław Sienicki 60 stron druku.

Cena wraz z przesyłką Zł. 2.30.

Przesyłkę uskuteczamy za poprzednim nadesłaniem należności. Pieniądze wpłacać można w każdym Urzędzie Pocztowym na konto nasze w P. K. O. Poznań, nr. 200 420

Zamówienia przysyłać należy:

Zakł. Graficzne i Wydawnicze WIKTORA KULERSKIEGO w Grudziądzu.

PRAKTYCZNE PRZEPISY

SMAZENIA KONFITUR SPORZĄDZANIA KOMPOTÓW I SOKÓW przez

ROŻĘ MAKAREWICZOWĄ

CENA Z PRZESYŁKĄ ZŁ. 2,25.

Przesyłkę uskuteczamy za poprzednim nadesłaniem należności. Pieniądze wpłacać można w każdym Urzędzie Pocztowym za pomocą przekazu rozrachunkowego

Zamówienia przysyłać należy:

Zakł. Graficzne i Wydawnicze WIKTORA KULERSKIEGO w Grudziądzu - Pomorze.